

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Nr. 39 (965)

Reede, 21. detsember 1979

XXXI aastakäik

PAIDE-mail

PÄRITUULT!

● REPORTAAZ ELKNU PAIDE RAJONIORGANISATSIOONI XX KONVERENTSILT ●

«Ah tulid ikka?» Terekäsi pihku ja juba lükkabki Leho Lugna, Paide komsomolisekretär, mu konverentsisaali uksest sisse.

«Oh kui pidulik!» jõuan mõelda, kui optimaalsemat kohta otsides äkki võpatan — puhkpilliorkester alustab rõõmsameelset marssi.

Delegaadid, asjalik-tõsised, sagiv-ärevad, kätsevootavad, kuidas keegi, istuvad ja tutvuvad «paberipatakaga», mis registreerimisel kaasa anti. Otsuse projekt, Paide rajoonikomitee tööplaan aastateks 1980–81, statistiline teatmik rajooni komsomoli kohta, päevakohaselt kujundatud märkmik. Kuid kohe märkan ka põlvedele võetavaid eeldatava igavuse peletajaid: «Jean Christophe», «Liiklusõpik», isegi mängukaardid tuuakse platsi... Jah.

Kell 10 (14. detsembril) alustab konverents oma tööd. Tööorganite valimine, EKP Paide Rajoonikomitee II sekretäri Heikki Grossi tervitus, ja Leho Lugna alustab aruannet. Aruannet kahest pikast aastast maakomsomoli elus. Need olid aastad, mil toimusid ÜLKNÜ XVIII ja ELKNU XVIII kongressid ja mil tähistasime ÜLKNÜ 60. sünnipäeva, aga oli ka aasta, mil võitlesime saagi eest — raske sügis 78 ei unune niipea. Kõnetoolist kostavad tublimat noorte nimed, kes ilma teinud ka tänavuses töös — vabariigi 1979. a. parim noor söödavaruja Aivar Vill, Järva-

Jaani teraviljakombainer Tuve Kärner jt.

Ettekandja räägib leninlikust arvestusest, mainib, et mitmetes massilise õppetöö vormides täiendab oma teadmisi üle 3000 kommunistliku noore ja noore, hästi osaletakse ülevaatuses «Igale töötavale noorele keskharidus!» Taas kuuleme paremaid kollektiive, kus noorte haridusküsimused hästi lahendatud — Piimatoodete Kombinaat, Tarbijate Kooperatiiv, Alliku sovhoos, Kirna, Järva-Jaani ja Lenini-nimeline kolhoos.

Ega kriitikagi tulemata jää. Kuuleme, et poliitõpperingide propagandistidel on tegu metoodilise juhendamisega, vähe suunatakse neid osa võtma va-bariiklikest ja ülerajoonilistest seminaridest. Suur hulk töötavaid noori «Estonia» kolhoosis, tehase «Volta» Türi-Alliku tsehhis ja Paide MEK-is ei taotle keskharidust, halvasti töötavad komsomoli rajoonikomitee lektorite grupp. Kommunistlikud noored peaksid enam tähelepanu pöörama šeflustoole nende alaealistega, kes on sooritanud õigusrikkumisi. Täiepingega ei kulge ülevaatus «Komsomol maakoolile». Vähe noori osaleb isetegevuses ja spordis.

TPI esindajana on meeldiv kuulda, et Paide komsomol on tänuks meie instituudi 600 üliõpilasele ja neile õppejõududele, kes septembris rajooni põldudel kartulit ja põhku koguda aitasid. Siinkohal avaldas Leho Lugna lootust, et kehtiv koostööleping TPI ja Paide rajooni vahel eeldab mitmete tööde-

tegemiste tõhustumist ka kahepoolses komsomolielus.

*

Vaheaial lõõn lahti teatmiku, kus kirjas, et Paide rajoonis on 4048 kommunistlikku noort, neist naisi 2344, õpilasi 1928. Kõige enam on 15–17-aastasi. Kõrgharidusega ÜLKNÜ liikmeid on 243, keskharidusega 1323.

Võib tutvuda näitusega, kus kajastub rajooni komsomolielu, selle ajalugu ja tänased saavutused. Ostan lehti (NB! juba see rõõm, et «Sirp ja Vasar» peaaegu ilma järjekorrata!), vaatan müügilolevaid raamatuid ja heidan võimalikult üksikõike pilgu päris rikkalikule puhveteleile.

*

Pärast vaheaega jätkab konverents leinaseisakuga. Presiidium ja 318 delegaati mõtleavad korraga ühtmoodi — noored ei unusta kunagi neid, kes andsid oma elu tänase õnneliku elu eest.

Edasi. Sõnavõttud. Enamasti algorganisatsioonide komsomolisekretärid, kes kõnelevad oma töödest kohapeal. Raivo Vihvelin, TPI komsomolikomitee sekretär, ütleb — pool Paide komsomoliperest on õpilased. Siit peaks olema TPI-see tulijaidki. Ja lepingust: TPI—Paide sidemed on mõlemapoolselt kasulikud, mida aeg edasi, seda sisukamaks nad muutuvad. Ta annab üle instituudi tänukirja ja meie komsomoli kingituse, soovitusena «Pärituult!»

Sõnavõttude vahel tervitasid kvoorumit kõikide rajooni pioneerimalevate esindajad. Fantaarid. Lipud. Kaelarätid. Südamest tulevad ja südamesse minevad sõnad.

ELKNU Keskkomitee I sekretäri Donald Visnapuul oli kaasas hulk aukirju, mille omanikeks said rajooni komsomolitoos kõige enam silmapaistnud noored.

*

Teisel vaheaial astub minu juurde Igor Veikolainen, Piimakombinaadi elektrimontöör, komsomolikomitee sekretär: «Kas sina oled TPI-st? Kas Eduri-poissi tunnud? Või Tarmo Meret? Tervita!»

Luban, ja küsin igaks juhaks juurde: «Kas Raivo Raidamit ka?»

«Muidugi!»

Niisiis kolmekordsed tervitused elektroenergeetikateaduskonna komsomoliaktiivile Paides.

Sõlmsin ka mõned kasulikud tutvused, silmas pidades meie ajalehe rubriiki «Algus TPI-st». Paide-mail on kombeks noori võimekaid inimesi suhteliselt kiiresti edutada, nii et edaspidi teeme ehk juba puhtal kujul uudishimuvisiidi.

*

Aeg läheb. Kell näitab seitsmendat õhtutundi, uus komitee on valitud, orkester lõpetab taas optimistlikult. Päris lõpus lauldakse üheskoos «Internatsionaali». Lahkutekse rahulolevalt, nagu ikka pärast tõsist tööpäeva.

Paides käis
URMI REINDE

TPI KOMSOMOLIKOMITEE
SEMINARLAAGER
PILLAPALUS
7.—9. DETSEMBRIL

LOODUSPILT. Lund vähe, puid katab paks härmakiht. Pilveviirud päikesest roosad, lillad. Külmkarge varatalv. Metsa sundimatu vaikus paneb linnainimesegi rahus mõnulema. Rohelkad kasetüved, üksikud kollased lehed okstel, kuuskede aegadepikkune tumeroheline paigalseis. Taluõu. Suur viljapuu. Lahke perenaine ja Danni-koer. TÕÖPILT 1. Kolksuga läks bussiuks lahti. Tüdrukud-poisid (kokku 9), söögid-joogid (3-ks päevaks), makid-lindid, plaadid, kotid-kompsud (neid põlnudki nii vähe), hopp-hopp hange ja trepile. Kolks! vajusid ukseid kinni. Eelbrigaad alustas ettevalmistusi TPI komsomolikomitee sellelvalvise seminarlaagri läbiviimiseks.

TÕÖPILT 2. Kui kõik seminaristid kohale olid jõadnud, avati piduliku rivistusega 3-päevane laager, jagati tekid-padjad ning istuti esimesi loenguid-sõnavõtte kuulama.

ELKNU Keskkomitee üliõpilasosakonna juhataja Henri Soova rääkis TRÜ majandusteaduskonna komsomoliorganisatsiooni kontrollitud brigaadi töö tulemustest. H. Soova tõi välja nii miinuseid kui plusse. Heal järjel on TRÜ noortel õppekasvatustöö. On moodustatud

komisjon, mis kontrollib õppetöötulemusi, arutab halvasti õppivate tudengite personaalküsimusi, teeb ettepanekuid õppetöövõrkude osas, korraldab õpperühmade vahelist võistlust, tegeleb esma- ja 9-kursusega.

Heal järjel on ka ÜPP ja leninlik arvestus. Korras aga pole noorte lektorite kooli töö, ühiselamu nõukogude töö.

TPI parteikomitee sekretär Aadu Talts rääkis, milliste omandustega peaks olema TPI lõpetav noor spetsialist, milliste teadmiste pagasiga peaks ta asuma tööle. Juttu oli ka komsomolijuhtide töödest ja tegevusest. TPI komsomolitöö määrustena nimetas kõneleja ühiselamute korda, omavalitsuse seisu, distsipliini nõrkust, joomarlust, vähest huvi õppetöö vastu. Plussid on instituudi tudengite kevadised rahvaste sõpruse päevad ja EÜE. Paremini peaks õppima vene keelt.

Komsomolisekretär Raivo Vihvelin tutvustas komitee liikmete kohustusi ja õigusi. Seati kokku ka komitee tööplaan tulevaks semestriks.

ELKNU Keskkomitee propagandiosakonna instruktor Roodde Liias (end. TPI komsomolisekretär) rääkis asjaajamisest TPI-s.

TÕÖPILT 3. Laupäeva hommikupoolel nohistasid sektorite juhatajad ja teaduskondade sekretärid tööplani kallal. Ohtupoolel, kui esisekretär plaanid läbi oli vaadanud, sai nii mõneski kohas parandusi teha. Ei tohi unustada tuleva aasta suurtähtpäevi: valimised 24. veebruaril, V. I. Lenini 110. sünniaastapäev, 35. võidupäev, ENSV 40. sünnipäev ning olümpiamängud.

Ohtupoolel kuulati ka a/ü komitee esimeest Toomas Tiikmat. Elava arutelu osaliseks sai ÜPP uus arvestusraamat ning metoodiline juhend. Atesteerimisajale lepiti sügise aruandlusvalimisperioodile ja talvel veebruarikuusse peale sessi. Poleemikat tekitas probleem, kuidas vältida ÜPP formaalsust, kuidas tooks ÜPP täitmise tudengile suurimat tulu.

INFOPILT. Mis on sotsialistlik majanduspildis uut? Milline on tema areng praegu? Väliskaubanduse olukord? Iraani sündmused? Nendele küsimustele vastas väliskommentaator Raul Mäik.

KÕÖGIPILT (või SÕÖGIPILT). Aitäh veel kord Riina Ojale ja Tiitu Vellendile, kelle valmistatud imemaitsvad road keele alla

tahtsid viia; pisilaitus aga, et nad sõojate järjest ümaramaks muutuvale figuurile ei mõel-nud.

Jänesepraadi oleks ka taht-nud.

VIKTORIINIPILT. Küsimusele: «Nimetage detsembrikuu alguspäevade üks tähtpäev!» vastas üks võistkond: «Toomas Mikli pulma-aastapäev.» (Toomas Mikli on infotöötlemise ka-teedri õppejõud.)

KARNEVALIPILT. Meeldis see, et kõik-see-meas osa võttis, viitsis kostüümi ja grimmi mõelda ning väikese näitemänguga esineda.

Torti sõid sõik. DISCO-FEVERI PILT. Vist on õigem öelda pildid. Kui algul oskas diskotantsu samme vaid Tiitu Vellendi, siis seminari lõpuks said kõik soovijad nii sam-mud kui tantsu selgeks. Küllap kakkus rühmatants lõpuks se-minaristidel pareminigi välja kui TV «Telediskos».

SPORDIPILT. Sporti tehti ka. Joosti võidu Danni-koeraga, peeti maha teatevõistlus ning lipati üle õue sauna leili viska-ma.

LOODUSPILT. Lund hakkas pisut tuiskama. Tali ikka käes. ...VEEL ÜKS PILT. Seminarist tulu ka käes.

TRIIN VALGMÄE

PILLAPALU PILDID

TULIPUNKTIS
KASVATUSPROBLEEMID

Marksisml-Leninismil Üliõpilaste TPI illaalis esines ülelele, 19. det-s. loenguga «Mõningaid ideoloogilise kasvatustöö probleeme seoses NLKP Keskkomitee otsusega «Ideoloogilise ja poliitilise kasvatustöö edasi-sõnne parendamisest» EKP Keskkomitee osakonnajuhataja dots. M. Gretskina. Akad. H. Liimets kõne-les üliõpilaste kasvatamisest vasta-valt kommunismilähitaja moraali-koodeksi kõlblusprintsipiidele.

VABARIKLIK KONVERENTS 12.—14. det-s. toimus TPI-s NSV Lõidu Filosoofia Seltsi Eesti osa-konna vabariiklik teaduskonverents «Objektiivne seaduspärasus ja inimese teadlik tegevus arenenud sotsialistlikus ühiskonnas.» Kon-verentsi avas Filosoofia Seltsi Eesti osakonna esimese akad. G. Naan. Plenaaristungil esinesid TRÜ tead-usliku kommunismi kateedri juha-taja ajaloodoktor prof. I. Volkov ja ENSV TA Ajaloo Instituudi osa-konnajuhataja filosoofidoktor M. Tiltma. Töötas nel sektiooni, mida juhatsid filosoofidoktor V. Hütt (subjektiivse ja objektiivse dialek-tika teadustegevuses), prof. O. Stein (sotsiaalse põhjuslikkuse proble-lem kui ideoloogilise võitluse objekt), filosoofidoktorid H. Kõlla (rahvusliku arengu seadus-pärasused arenenud sotsialismi tingimustes), dots. V. Parol (linna juhtimise probleemid). Konverentsil oli rohkesti küllalisi Nõukogudemaajalijadest paljudest.

TÄNATAKSE

ELKNU Tallinna Oktoobri Rajoo-ni Komitee tänab Andres Ailikkmäed (L-91) ja TÕT-I kunstnikku Ann Vahakormi kaasabi eest ELKNU Tallinna Oktoobri rajooniorgani-satsiooni IV aruandlus-vali-miskonverentsil ettevalmistamisel ja läbiviimisel.

«PÄRNU» TALLINNAS KOOS
TPI PUHKPILLIGA

Laupäeval, 15. detsembril toimus Tallinna Tuletõrjemajas orkestri «Pärnu» ja ENSV rahvakollektiivi nime kandva TPI puhkpilliorkestri kontsert. Kontserdi esimeses pooles mängis «Pärnu» dirigentide ENSV teenelise kultuuritegelase Ilmar Tombergi ja Rein Vendi taktikepi all. Esimest korda toodi publiku ette TPEDI muusikakateedri juha-taja Johannes Laose uus, sellele orkestrile kirjutatud pala, «Välke avamäng sõdurile». Ühisestimeist kontserdi teises pooles juhats ENSV teeneline kunstitegelane Ilmar Peäske.

TANTSUMARATONI

Reet Kaasiku diskotüdrukutele näe-mejälgime aulas täna, reedel, 21. det-s. kell seitse õhtul.

TOIDUAINETETUUSTUSE
INSENERIDE ÕHTU

7. detsembril toimus tehases «Progress» ENSV Lihha- ja Piima-tööstuse Ministriumil ettevõtete noorte sõprusõhtu. Võisid osa inse-nerid, tehnoloogid ja muu noorem inseneritehniline personal Tallinna Lihakombinaadist, Piimakombinaadist, Kõlmhoonest, tehases «Prog-ress» ning Lihha- ja Piimatööstuse Ministriumil Konstruktiivsuse raost. Õhtule kutsuti ka mehaani-kateaduskonna IV ja V kursuse tu-dengid toiduainetetööstuse masinate ja aparatuuride erialalt, kes said tut-vuda oma tulevase tööpõlluga ja vaba aja sisustamise võimalustega. Endised tudengid võisid rääkida oma esimestest muljetest ja sammud-est töörajalt.

Kõik osavõtjad olid ette valmis-tanud isetegevuskava, iseloomusta-maks oma võistkonda, igapäevaseid töid ja tegemisi.

Korraldati ka viktorin, milles kahjuks tudengid jäid pingerea teise poole.

Peoõhtu perenaine oli 2 aasta eest MT-eriala lõpetanud Ülle Müürsepp, diskot tegi Peeter Slsask.

Kui tantsuhoos lausa higi voolama hakkas, pakuti võimalust end jaha-tada jäätisega, mida toodi otse Kõlmhoonest mitu kastit.

URMAS SANNIK
MT-71

JALGRATAS JÄI LEIUTAMATA, KUID...

Uuel päris tavalisel sessleasel tõisel õhtupoollikul rääkisime toimetuses meie majas päris tavalist juttu õppimisest ja eksamitest, sessist ja spikristest, rühmast ja õppejõududest. Vestluskaaslasteks olid Lenini-nimelise stipendiumi saajad Tõnu Koppel (MA-72) ja Kalev Mägi (LA-31) ning ametiühingute nimelise stipendiumi saaja Ahto Kaas (ED-31).

Uleme kohe, et jalgratast meil sel õhtul leiutada ei õnnestunud ja ega see koosistumise eesmärk polnudki. Tahtsime pisut kuulata ja lehe vahendusel edasi anda autoriteetset tudengiarvamusi (tegemist on ju ikkagi PARIMATEGAI) üliõpilase igapäevase elu kohta. Ühes jõudsimel päris üksmeelse järelduse: õppeprotsessis on kõik (tõsi küll, mitte AINULT, küll aga suuresti) tudengist enesest. Arvame, et alljärgnevat juttu on väga sobilik esmakursustele läbilugemiseks — vt. eriti selle loo viimane lõik.

Juttu alustasime ÕPPIMIS-SÜSTEEMIST. Kas seda on üldse vaja, kas on ta teil olemas ja kuidas kujuneb? Kuidas aitab heale õppimisele kaasa konsept?

Kalev Mägi: «Paugupealt kohe välja ei kujune. Kõige olulisem tundub olevat: peab kõik asjad õigeks ajaks ära tegema. See säästab palju aega, eriti semestri lõpus. Siin kipub määravaks saama asjaolu, kas tudeng on eriala õigesti valinud.

Esimestel kursustel jõudsin kogu materjali enne läbi võtta, kui viimane päev enne eksamit kätte jõudis. Nüüd jääb küll viimasele päevale. Õppejõud ei pruugi alati konkreetseid eksamiküsimusi anda. Siis tuleb mahukast materjalist endal oluline välja otsida.»

Ahto Kaas: «Erialaainetes on loominguline moment alati sees. Aine vastu on eelkõige huvi vaja. Eriala ei tohi konsepti ohvriks langeda, ega see pole matemaatika. Tööstus on liiga suur ja lai selleks, et konsepti ära mahtuda.»

Tõnu Koppel: «Konsept on ikka eelkõige enda jaoks. Lisaks lugeda tähendab end täiendada.»

Räägime sellest, et vanematel kursustel on vaja õpitavale loominguliselt läheneda. Iseenesest on see ju väga ilus, aga... kas kõik saavad sellega hakkama?

Ahto Kaas: «Oma kateedri õppejõud tunnevad oma eriala üliõpilasi, teatud piir on neil igaljuhul kujunenud. Hinnatakse üldiselt seda tudengit, kes kaua uurib ja puurib, aga kui projekt lõpuks esitatakse, ei tea keegi, kas üliõpilane sai selle täiesti ise valmis, tegi maha või kasutas teise tarkusi.»

Kalev Mägi: «Tuleb tunda, et sul on jalgad maas.»

Tõnu Koppel: «Üldiselt valitakse ja püütakse rohkem omandada seda, mida töö või vaja võib minna.»

Nüüd usaldusest. Kuidas tekib õppejõu usaldus üliõpilase vastu?

Kalev Mägi: «Ajapikku.»

Ahto Kaas: «Tunnikontrolid, kontrolltööd, kohalkäimine...»

Tõnu Koppel: «Selle üliõpilase vastu, kes saab aru, et on vaja käia.»

Kalev Mägi: «Siin on probleem. Näiteks arutasime, miks pidime õppima keemiat. Aga selge see, et kui tööle lähed, võib vaja minna.»

Tõnu Koppel: «Meile oli sama lugu I kursuse joonistamisega.»

Mida siis I kursuse tudeng peaks tegema?

Ahto Kaas: «Vist ei midagi. Ühes või teises olukorras läheb ikka midagi tarvis, mis kunagi õpitud.»

Kalev Mägi: «Mis sa asemele ikka võtad, kunstõpetust ei võta ju. Nõutavad ained on elus endas välja kujunenud. Näiteks meie kateedri dotsent Olav Aarna on keemias väga tugev. Mingi baas igast asjast peaks igaühel olema.»

Ahto Kaas: «Et tunneks raamatugi ära, kust vaja midagi leida.»

Mida saaks tudeng teha õppeprogrammi muutmises?

Ahto Kaas: «Meie erialal ei saa nuriseda.»

Kalev Mägi: «Peaks valima aine, millest arvab kasu olevat. Kuid silmas pidada tuleb kaugemaid perspektiive, mitte üksnes eriala.»

Üksmeelselt leiti, et tudeng võiks tulevase töökoha teada saada tõesti juba varem, kolmandal kursusel. Stipendium pole kellelegi stiimuliks olnud. Kuid nimeline stipp eeldab, et kõikides ainetes peab võrdset tugev olema. Kalev Mägi küll peab oma rühmas paari meest endast erialas tugevamaks, kuid üks ei käi loengutes, sellest tulevad lüngad teadmistes, teisel on aga mõnedes asjades ebaõnne olnud. Tõnu Koppel ütles, et õppimisharjumus peab juba varem külge jäänud olema. Ahto Kaas märkis, et keskkoolipriimused võivad kõrgkoolis õppimisest üldse loobuda, nähes, et siin maksimumile ei suuda.

MA eriala, autod ja automajandus on mehaanikateaduskonda sisseastumisel populaarsemaid, kuid eriala efektiivsus on ometi väike, 70% ringis. Miks?

Tõnu Koppel: «Langetakse välja I–II kursusel. Püsijäämine on leebemest endist. Eksamid ära tehtud, sissesäämispaalid käes, tekib petlikult rahulik moment. Enamasti jääda tühiste asjade taha pidama, rumal pole keegi. EO-st tulnud on tavaliselt sõjaväes käinud, TPI-s aga siiski raske vastu pidada.»

Ahto Kaas: «I kursusel tahtsin üle minna teisele erialale, aga dekaan ütles, et on vaja õppida. Kolmandaks kursuseks oli tööga juba armastus tekkinud ja polnud mahti enam äramine-misele mõelda.»

Kalev Mägi: «Abiturient peaks tõsiselt kaaluma, kas kõrgharidus on talle vajalik. Jätkata õppimist inertist ja seepärast, et mitte kohe sõjaväkke minna, on kahjulik eelkõige meile endile, rääkimata viletsatest inseneridest, kes tööle asuvad.»

△ Fotol vasakult: Kalev Mägi, Tõnu Koppel, Ahto Kaas. SVEN ARBETI foto

Kas rühma meeleolu on oluline?

Tõnu Koppel: «On. Tugevas rühmas on iga konkreetne tudeng ka tugevam. Õppimist soodustab ka üksmeel rühmas. Kui kellelgi on probleeme, aidatakse.»

Ahto Kaas: «Pea meie gruppi erialaselt tugevaks. Üks poiss on korra TPI-st välja langenud, nüüd tegi viimase sessi viitele. Rühma vaim tuleb juba alguse maha panna.»

Kalev Mägi: «Õppimissoodus õhkkond tekib ise, aga meile on olnud eeskujuks rühmajuhendaja Heino Ross. Paljude asjade hing ja algataja. Tuleb koridoris vastu, küsib: kuidas on, mehed, tehke ära.»

Ahto Kaas: «Loomingulise momendi tekkeks peaks olema tugev. Näiteks meie rühma juhendaja prof. Verner Kikas võttis tudengid juba II kursusel laborisse kaasa.»

Tõnu Koppel: «Meie rühmajuhendaja on Tiit Tiidemann ja ligi pool rühma tegeleb tema eestvedamisel UTU-ga. Seni olemisega igal semestril rühmaga teatris käinud ja puhkeõhtuid korraldanud.»

Niisiis — RÜHMAJUHENDAJA ei pea olema ilmingimata professor, kuid ISIKSUS küll, inimene, kes võtab seda ühiskondlikku ülesannet südamega. Vähemalt noorematel kursustel on see väga oluline.

Nüüd loengutest.

Kalev Mägi: «Kui õppejõud loeb hästi, loeb peast, tõstab see tunduvalt loengute küllastatavuse protsenti. Ei minda selle õppejõu loengule, kes ajab konseptist järe. Meelde on jäänud matemaatik Ivar Tammeraid, kes vaatas perfort vaid teema pealkirja — tema loengul juba magada ei saanud.»

Tõnu Koppel: «MA-s jäi meelde Ahto Lõhmus.»

AGA SINA?

kondlike ametitega. ÜPP ja kõrgendatud stipendiumi pärast võetakse kohustusi, ülesandeid, mille täitmiseni aga sageli ei jõutagi. Nii võib rühmas olla mitu kultuuriorganisatorit või ajalehelevitajat, kes tegutsevad ainult «linnukese» pärast.

Paljud «aktivistid» esindavad pseudoaktiivsust, st. tegutsevad mitte ainult «linnukese» pärast, vaid näiteks koha eest EÜE välisrühmas või «Sputniku» tuusiku eest välismaale. Tudengite aktiivsus meenutab Gaussi kõverat — esimesel kursusel elatakse sisse, teisel kolmandal toimub tugev tõus, edasi aktiivsus langeb. Pseudoaktivistidel katkeb selline graafikusse joonistatud aktiivsus järsult, ja just haripunktis.

Aktiivsuse langust ja passiivsuse laienemist tuleb ette ka EÜE-s. Arvatavasti on EÜE

saavutanud komplekteerimis-arvu optimumi, edaspidi tuleb enam pöörata tähelepanu kvaliteedile, leida uusi töövorme, kasvatada kohusetundlikumalt funktsionääre.

Kus on põhjused?

Kirjast: «Milles on siis asi? Kas ei ole sinu oma osa juba nendel algorganisatsioonidel, kust need liikmed tulevad, kus nad on komsomoli astumisel sageli vaid põhikirja tundmist... Klassijuhataja ütles kord: nüüd peate kõik komsomoli astuma... Vaid mõned üksikud teadsid, miks nad seda teevad.»

Keskkoolis teevad õpetajad enamjagu kõik õpilastele ette-taha ära. Instituudis nõutakse meilt küllalt palju isetegevust, ise ettevõtmist, omainsiatiivi.

ÜPP arvestuse formaalsuses on süüdi instituudis kasutusel olevad 3 erinevat ÜPP raamatut. Kuna puudub konkreetne

kuskil ei kajastu, peale formaalsete lehekülgede ÜPP raamatus.

Tulid TSIK-ist TPI-sse neli vabariigi koondise tasemel nais-sportlast, Ulvi Nauts, Heli Mägi-Nauts, Tiina Laatspera, Mari Kivimägi-Link. Ükski neist pole momendil enam vabariigi tasemel sportlane, sest kõik sportlased ei taha venitada õppimis-aega pikemaks, kuna siis ilmnevad puudujäägid valitud erialas. Midagi tavaliselt ohverdatakse.

Kuid ega sporti tehta lisapal-lide, kiituste jne. pärast, mingit muud ühiskondlikku tööd aga küll. Ühiskondlikud ülesanded (lahus inimese põhitegevusest) ei tohi olla karjääri tegemiseks.

Kalev Mägi: «Kas siis ainult komsomolitöö on aktiivsus? Olen viis aastat ALMAVÜ makse kogunud. Inimesed on huvitatud autojuhilubadest, sõjalise kateeder ei saa neid anda. Kui käisin I kursusel, öeldi ALMAVÜ konverentsil, et oleme esimesed, kes hakkavad lubasid saama. Nüüd hiljutisel konverentsil öeldi jälle esmakursustele, et kui õnnestub organiseerida, siis olete esimesed. Viie aastaga võiks aga imet teha, kui on tahtmist. Ja rahvas muudkui küsib, miks ta maksab. Minu tööd aga hinnatakse selle järgi, kuidas ma raha kokku saan.»

Tõnu Koppel: «Olin TKB-s, praegu neljandat aastat komsorg. Sport huvitab küll kõige rohkem. Sporti teevad paljud tipikad, aega ta nõuab ja väsinud oled ka pärast trenni. Aga oma lisapunktid saan ikkagi komsorgi ameti eest.»

ÜPP-st. Nenditi, et segane värk. Hinne pannakse, aga mida keegi konkreetset teeb, on ikkagi raske öelda. Ja kes seda kontrollibki. Komsomolibüroo kirjutab sisse, et arvestatud. Ei tea ka juhust, et ÜPP järgi sessil hindeid jaotatakse. Aktiivsusele läheneb liiga üheselt, aktiivsust tuleks ikka laiemalt vaadata. Aktiivne on ka see, kes hästi õpib — juba nii on ta ühiskonnale palju andnud. Samuti võib mõne vaikse hobi omanik (putukakorjaja!) olla ühiskonnale kasulik.

Aeg on näidanud, et parimad teadusemehed ja töömehed pole tulevikus üksnes need, kes ülikooli ajal hästi õppinud, vaid ka need, kes end hiljem üles tõotanud. Võimelised võivad esile tulla alles märksa hiljem.

Esimesele kursusele teadmiseks. Kõik on eelkõige iseendast. Ka siis, kui lõpetad instituudi kiitusega või nimelise stipendiaadina. Nüüd tagantjärele on muidugi hea öelda, et noorkursuslased võiksid mõnel kohal rohkem vait olla ja rohkem kõrva taha panna.

**Kaasvestlajad olid
URMI REINDE
HILLE KARM**

«Tallinna Polütehniku» toimetusse tuli kiri. Kirjutajaks oli mehaanikaüliõpilane Vallo Vaikjärv, kes kurtis järjeste suurenevast passiivsusest tudengite seas. Juttu oli mehaanikateaduskonna komsomolikonverentsist.

Kirjast: «Kuidas suhtuda nendesse kommunistlikesse noortes, kes end küll registreerisid, kuid konverentsil ei osalenud? On see ju täielik distsiplineerimatus...»

...Passiivsus ja ükskõiksus? Arutatakse ju AVK-l kõigi kommunistlike noorte rõõme ja muresid, probleeme, mis peak-sid kõigil südamele olema. Kes aga koosolekusaali satub, see loeb ajalehte, kirjutab vahele-jäänud loenguid, koob sokki, lobiseb kõrvalistujaga. Näib, et sada korda «elulisematest asjadest».

Kirjast: «Paljudele meist tundub, et olla kommunistlik noor, selleks piisab täielikult komsomolimaksu tasumi-

sest (sageli ei saada sellegagi õigeks ajaks hakkama). Kas nii ükskõiksete üliõpilaste kuuluvus komsomoli ridadesse on üldse õigustatud? Minu arvates mitte.»

Teaduskondade bürood valmistaavad aga konverentsi igati ette ja nende ettekannetes ja sõnavõttudes on tõesti tunda asjalikkust. Kuulajate tähelepanu aga köidab vaid mõni tugevahäälne esineja, kes kas saalisolijatele märkuse teeb või mõne argielu «sädelevama» probleemi lahkamisele võtab.

Küllap peaks kursuste sekretäride töö mõjusam ja tõhusam olema ja jõudma komsorgi kaudu iga nooreni. Kui jutt juba komsorgist, siis küsiks, milline on komsorgi koht rühmas? On tal liidri positsioon? Kas komsomolikoosolek viiakse läbi nii, et komsomolipäevikusse tehakse formaalne sissekanne ja hõigatakse üle auditooriumi: «Täna oli meil siis koosolek!» Nii on ka paljude teiste ühis-

juhend, tekib ÜPP täitmisel raskusi isegi kogenud komsomolitöötajatel. Unustatud on ka see, et ÜPP on osa leninlikust arvestusest.

Formalismil ilmneb ka rühmakolmiku valimisel I kursusel. Määrab ju rühmavanema dekaanat keskkoolist antud ankeedi alusel, ka teised ametimehed valitakse, tundmata rühmakaaslaste võimeid ja huvisid. Nii võivad mõne aja möödudes tekkida hoopis teistpidi liidrid.

Instituudi selleaastasel aruandlus-valimiskoolesolekul valiti uus komsomolikomitee — teo-tahteline, uute mõtete ja ideedega, täis algatusrõõmu. Leitakse aktiivsuse tõstmisekski sobivad abinõud ja vahendid.

Praegu tegutsevad aktiivselt lektor-propagandatöö sektor, laienenud on komsomoli operatiivrühma read (A. Rüütel, (Järg 4. lk.)

TIPPJUHIKS «KALEVIS»?

* Jüri Eerik (paremal) TP toimetuse ja pressiklubilaste uudishimunälgale leevendamas.

Tallinna üks suuremaid ja eriti maiasmokkadele tuntu- maid ettevõtteid — kondiitritoode- de vabrik «Kalev». Tööpäeva hommik. Noor ja sümpaatselt energiline peakonstruktor Jüri Eerik ütles kohe väravas: «Ju- be kiire! Uut närimiskummi- liini proovime, sakslased tulid häälestama...» Näppame kii- rest ajast veel tunnikese enda- legi, läheme kaasa tootmisrüti- miga, uudishimu ei anna häbe- neda. Kui suud magusad, taha- me veel üht-teist teada. «Kale- vis» töötab praegu 74 inimest, kes kunagi TPI kõigi õppevõr- mide tudengite nimekirjades ol- nud ning siit ka diplomi saa- nud. Meie vestlusringis olid neist seekord kuus: tootmis- direktor LEA SAAR (lõpetanud 1969. a. TPI õhtuses osakonnas toiduainetetööstuse tehnoloogia erialal); ökonoomikadirektor MARJE HABAKUKK (tööstuse planeerimine, kaugõppes, 1969); peatehnoloog VIRVE ERNITS (toiduainetetööstuse tehnoloogia, õhtuses, 1968); peamehaanik JÜ- RI ARENDI (mehaanikainse- ner, õhtuses, 1972); ehitustehhi juhataja PEEP KOPPEL (tee- deehitus, päevases, 1970); pea- konstruktor JÜRI EERIK (toi- duainetetööstuse masinad ja aparaadid, päevases, 1976).

Niisiis, laseme kõnelda endis- tel tipikatel.

Erialast tööd alustades ei ole tarvis karta tootmisprotsessi, vaid tuleb julgelt sellesse su- kelduda, teda tundma õppida. Otsene tutvus tootmisega tuleb edasisele tööle või ka karjääri- redelil edasipürgimisele ainult kasuks. Tootmine on raskeim etapp, mis annab kindlad ja tu- gevad, juba kogemuslikud tead- mised õpitud erialast.

Selleks algatöökohaks on «Ka- levis» tavaliselt vahetuse meist- ri amet. Kui seal toime tullakse, võib igaljuhul vastavalt oma või- metele, iseloomule ja tahtmisele edasi liikuda. Igakuks aga tipp- juhiks kahjuks ei sobi. Ja veel: «Direktorit ikka leitakse, aga head meistrit või tsehhijuhata- jat on vahet raskemgi saada.» (L. S.) Küllap on seepärastki nii, et tootmine nõuab raudseid närve. Need on kasvatatavad, kuid liialt rahulik olla ka ei saa. On ju vaja õiglaselt nõuda ja karistada, premeerida, on vaja kõik kllaarida, siis lähevad suhted kollektiivis paika. Terve psühholoogiline mikroklima on edukaks tööks hädavajalik.

Iga inimene tahab, et temast lugu peetakse. Töö juures saab lugupidamine ainult siis sünda- da, kui töö hästi ära tehakse.

algustPIst

Hakkama saamine aga ei tule ilma hea tahteta, ilma pideva enesetäiendusega ja teadmiseta, et paremini on alati võimalik. Saamaks teada, kes mida vää- rib, korraldatakse «Kalevis» atesteerimisi, mis võimaldavad TPI-s väljõpetatud reservi hulgast valida just need õiged inimesed, kes juhtideks sobi- vad. Suure ettevõtte või osakon- na eesotsas seismine polegi vä- ga kerge ega ihaldatav, sest juhti hinnatakse kogu kollek- tiivi töö tulemuste järgi. Kõige raskem häirib praegusi tootmis- juhte see, mis peaks ilma nen- deta tehtama, mille puudumi- ses või tegemata jätmises aga paraku tihti peale süüdistatakse neid. Iga tagavaraosa või toor- aine tagaajamist ei pea nad oma tööks. On vaja aega plaani- ülesannete analüüsimiseks ja tehnoloogiliste probleemide la- hendamiseks, teaduse ja tehnika uusimate saavutustega tutvumiseks. «Teadus ja praktika peavad käima käsi käes, juhti- misprobleemidega tuleb end kursis hoida. Kõik teooriad aga pole kahjuks rakendatavad praktikas... Suurema töö efek- tiivsuse saamiseks oleks tule- vasel tootmisjuhul ehk soo- vitav abielluda tulevase teadla- sega...?» (M. H.) Uue teooria elluviimist praktikasse aitab «Kalevis» parendada pikaaja- line leping TPI-ga, kus uuritak- se tööd kaadritega, kaadri pai- gutust.

Ja veel. Kooliajal püüavad õppejõud ikka tulevikupilte tu- dengite silma ette maalida, en- nustades naisüliõpilaste ameti- laeks tihtipeale meistri või tseh- hijuhataja kohta. Otsesest toot- misest selgub, et need ennustu- sed täielikult paika ei pea. «Kalevi» ITP-st on enamik naised, peaaegu kõik neist ka tublid emad, abikaasad ja ko- dus perenaised. Tuleb ainult tahta ja teaduse uusimate saa- vutustega kursis olla.» (L. S.)

Pressiklubi liige
AGU SAVILA
TM-51

Vasakult: Marje Habakukk, Peep Koppel, Virve Ernits. Sven Arbeti fotod

* Lea Saar: «Kui närv vahel mustaks tikub, siis... tuleb hästi sügavalt sisse hingata. Ausõna, see aitab!»

Harjumuseks ja hea tooni tunnuseks on muutumas SV traditsioon alustada kirjutisi arhitektuurist, restaureerimi- sest, teatrast jne. Leedumaa arukatele, usinatele ja kauge- maid sihte silmaspidavatele ko- danikele suunatud kiidusõnade- ga.

*

Sedapuhku ei tarvitsenud sõi- ta Leedumaale palverännakule. Kaunase Riiklik Draamateater tuli novembrikuus terveks nä- dalaks Tallinna, tuues kaasa neli lavastust: «Viimased», «Ameerika saun», «Kuningas Ubu» ja «Unistuste palverän- dur».

Rahvajant «Ameerika saun» on lugu rätsep Vincasest ja teis- test kaunis tutvavatest tegelastest. Nagu selgub, on «Ameeri-

ka saun» täitnud olulist osa Leedu teatri arenemisloos. Tea- ter on eesmärgiks seadnud esi- tada lavastus traditsioonilises rahvalik-realistlikus laadis. Kuid selline esitus ei tohiks mingil juhul tähendada, et näitlejad mängutehnikas esineksid isete- gevusliku trupi tasemel.

Võrreldes meie kaunishinge Rätsep Ohuga on Vincas liht- salt kelm, kes lihtsameelsetelt raha petab ning Ameerikasse pageb, ja selles näib olevat ka lohutavat lootust, et «Rätsep Vincase meenutused» ei jõuagi lavale. Siiski tekitab saalis ele- vust osa tekstist, mida püüti esitada eesti keeles.

*

Alfred Jerry, absurdi isa «Ku- ningas Ubu» etendus algas pal-

TEATRI- JUTTU

julubavalt — lava avatud, näit- lejad tugevalt grimmis: kes ku- ningas, kes Ubu, kes muidu lontrused tootiridade vahel kum- mimadratsil külitamas... Kõik on absurdset rahulikult lama- mas, istumas, keegi kuhugi ei rutta, ei trügi.

*

«Aga siis läks ka laval lahti mõlluks ja absurdseks jamaks — sedapuhku igati kiitvas tähen- duses. Näitlejad andsid oma pa- rima, oli lõbusat ja kurba nal- ja, balansseerimist absurdi pii- rimail ja õnneks ainult mõned alasti-didaktika motiivid.

Absurdi võiks tinglikult jaga- da kahte ossa: absurd elus ja absurd kunstis. Sajandivahetuse absurditatris piisaks edukas ab- surdse elu lavaletoomisest. Nüüd sellise lähenemisega vae- valt illatab. Vahetevahel oleks

«Kuningas Ubu» lavastuses taht- nud ehk leida rohkem allteksti, suunavat viidet, kas või ajuti, sest teatriabsurdi puhul ei ole see ju kurjast?

«Unistuste palveränduri» koh- ta võib lugeda kavalehelt: «Ju- ba 65 aastat kaugenest meist haljas mälestuste puu, ise seal- juures kasvades. Kuid mida kaugemale jõuame ta algusest, seda suurem ja selgem ta näib. Paljudes stseenides kõlavad TE- MA autentset mõttet loomingu- st, elust...» Lavastus on püh- hendatud Leedu kultuuri suur- kujule Ciurlionisele ja selles on tunda Ciurlionise interpreteeri- mise pikaajalisi traditsioone. On leitud tõesti suurepäraseid se- seid lavakujunduse, filosoofiliste arutluste, ajastu vaimu ja rah- vatraditsioonide vahel.

PEETER PUNGAR

Tänavu kevadel korraldati TPI Teadusliku Raamatukogu Nõukogu initsiatiivil raamatukogu lugejate konverents. Konverentsi ettevalmi- tamise käigus küsitleti kõigi tea- duskondade IV kursuse üliõpilasi auditooriumides ja osaliselt ka lu- gemissaalide küllastajaid. Eesmär- giks oli selgitada üliõpilaste rahul- oli raamatukoguteenindusega. Lae- kus 418 ankeeti, millest 66,5% oli eesti ja 33,5% vene õppekeele- ga rühmadest. Lisaks etteantud vastu- sevariantidele sisaldus ankeetides 400 arvamust, märkust ja soovi.

Raamatukogu üldlugemissaali vahetatakse igal esmaspäe- val uute raamatute näitust. Ankeetvastustest selgub, et ainult 2,2% vastanud üliõpilas- test tutvub sellega igal nädalal, 14% 1 kord kuus, 47% harve- mini. Üldse ei tutvu uute raama- tute näitusega 37% vasta- nuist.

Kolme viimase aasta ajakir- jad on üldlugemissaali avariisu- leil kohapeal kasutamiseks. Ajakirju kasutab õppetöös 54%, teaduslikus töös 15%, meelelahutuseks 41% vasta- nuist. Ankeedi küsimusele «Mil- liseid ajakirju võiks raamatu-

ÜLIÕPILANE JA RAAMATUKOGU

kogus rohkem eksemplare olla?», loetleti vastuseks 82 ajakirjanimetust, neist kordu- valt ajakirju «Noorus», «Loo- ming», «За рулем», «Радио», «Horisont» ning «Tehnika ja Tootmine». Nimetatud ajakirju on 1980. aastaks senisest rohkem tellitud ning neid saab laenu- tuspunkti nr. 1 ka koju lae- nata.

Meie raamatukogu täiendab igal aastal oma fonde 12 tuhan- de teadusliku raamatu, rohkem kui 20 tuhande õpiku ja õppe- vahendi ning 1200 ajakirja- komplektiga.

Vastavalt kehtivatele normatiivi- dele muretsesi varem õppekirjandust arvestusega, et igas õppeaines oleks 1 õpik kolme üliõpilase kohta. Viimastel aastatel on õppekirjanduse komplekteerimisel muudatusi teh- tud. Käesoleval ajal muretsetakse raamatukogusse uusi põhiõpikuid ja nendega võrdsustatud õppevaha- deid sellise arvestusega, et neid

jätaks kõigile üliõpilastele koju laenutamiseks. Seevastu täiendavat õppekirjandust hangitakse vaid nii palju, et seda jätkuks üliõpilastele kõigis lugemissaalides kohapeal kasutamiseks ning vähesel arvul ka koju laenutamiseks.

Kursuse- ja diplomiprojektide koostamiseks vajavad üliõpilased mitmesugust teaduslikku ja toot- misalast kirjandust, tehnilist norm- dokumendatsiooni. Sellist kirjandust ei ole raamatukogul otstarbekas muretseda väga suures eksemplari- de arvus. Et kõigil üliõpilastel oleks võimalik kursuse- ja diplomiprojek- tide jaoks vajalikku kirjandust kasutada, on osa sellest kirjanduse- st lugemissaalide kogudesse suu- natud, kust neid koju ei anta. On täiesti selge, et nõutava raamatu olemasolu lugemissaalis toob roh- kem kasu kui sama raamatu ühele lugejale koju laenutamine.

Lugemissaalide kogudesse on suu- natud vaid 1/6 raamatukoguse leidu- vast teaduslikust ja tootmisalast raamatutest. Niisiis saab lu- geja suuremat osa raamatukoguse leiduvast teaduskirjandusest koju laenata.

Ankeedi küsimusele «Kas

olete soovi korral alati vajaliku raamatu koju saanud?» vastas jaatavalt 17,6% küsitletud üli- õpilastest. Koju ei ole raamatut saanud põhjusel, et seda laenu- tatakse ainult lugemissaalis, 37,6% vastanuist. Nagu juba eelpool öeldud, tuleb pidada täiesti otstarbekaks, et palju- nõutavat raamatut lugejale koju ei laenutata. 35,7% vasta- nuist märkis aga, et nende soo- vid on jäänud rahuldumata, sest vajalikud raamatud olid teiste lugejatele välja antud. Siin on põhjuseks mõnede raa- matute mitteküllaldane eksemplarsus raamatukogus ja luge- missaalide kogude ebapiisav komplekteerimine paljunõutava kirjandusega. Peamiseks põhju- seks on aga raamatute tagasta- misega hilinemine. Olgu siin- kohal märgitud, et igal aastal on stigissemistri algul ligi 20%

defitsiitset õppekirjandusest raamatukogu võlgnike käes. Kui noorema kursuse üliõpila- ne raamatukogust vajalikkude õpikut ei saa, siis võib ta ena- mikel juhtudel kiruda vaid järgmise kursuse tudengit.

Raamatukogu muretsneb oma kogudesse ühiskondlik-politiilise, täppiseadusliku ja tehnika- kirjanduse kõrval ka ilukirjan- dust ja populaarteaduslikke raamatuid. Nimetatud kirjan- dust kasutavad üliõpilased tagasihoidlikult. Ankeedi küsi- musale: «Kas laenate meie raa- matukogust ilukirjandust: proo- sat, luulet?» vastas jaatavalt vaid 16,3% küsitletuist. Popu- laarteadusliku kirjanduse kasu- tajaid on rohkem: 35,4%.

67,2% üliõpilastest kasutab peale TPI Teadusliku Raamatu- kogu veel teisi raamatukogusid, neist esikohal on M. Gorki nim. Tallinna Keskraamatukogu (43,2% vastanuist), järgneb Fr. (Järg 4. lk.)

AGA SINA?

(Algus 2. lk.)

unustusse vajunud komsomoli-projektor (S. Nedobežkina) on aktiivse kaadri kaasabil elustunud.

Töös on uue ÜPP raamatu projekt, juhendid ja meetodilised materjalid leninlikuks arvestuseks ja ÜPP-ks.

Rostovlaste loosungit võiksime mõista ka nii: «Õppida mahajääjateta». Esimese kursuse tudengid peaksid šefluse korras abistama III kursusele jõudnud. Ja abistama mitte rebasõhtu organiseerimisega, vaid aitama sisse elada iseõppimise tarvidusse ning orienteerumisse instituudi teadustöös ning ka huvialaklubides. Mõelda võiks ka võimalusele majutada ühiselamutuppa sama eriala erinevatel kursustel õppivad tudengid.

Esimese kursuse õpperühmade liitmiseks ja õigete juhtide (rühmavanema, komsorgi ja a/ü organisatori) valimiseks tuleks kursus saata kohe sügisel kolhoosi. Tõenäoliselt, kartul liidab! Kindlasti on oluline komsomolijuhtide isiklik eeskujud. Enamjagu on kollektiiv juhi peegel. Siin on igal komsorgil, teaduskonna komsomolibüroo ja instituudi komsomolikomitee liikmel eneseharimiseks suured võimalused.

«Vaid neist kujunevad aktiivsed noored inimesed, kes ei muretsa ainult enda pärast. Kuid mis saab ülejäänutest? Kas jäävad nad passiivset kätt tõstma? Käetõstjad võiksid küll arvuliselt komsomoliliikmeskonda suurendada, kuid üksikõike mass on sama hea kui viljapõld, mis kasvatab vaid kõrvi.»

Viimasel ajal nii palju poleemikat tekitanud tudengite aktiivsus probleem peaks mõtlema panema iga noore, ÜLKNÜ liikme. Küllap saab asi alguse noorest endast ning siin oleks paremaks teha ja seada kõige rohkem võimalusi igapäev ENESEL. Et poleks tühja virisemist. Katsuks enne midagi heaks teha, tulusamaks sättida, siis pole ka põldu, mis ainult kõrvi kasvatab.

Komsomolikomitee pressisektori juhataja
PILLE-TRIIN MIHELSON

ÜLIÕPILANE JA RAAMATUKOGU

(Algus 3. lk.)

R. Kreutzvaldi nim. Eesti NSV Riiklik Raamatukogu (26,6%).

Teistest raamatukogudest laenab ilukirjandust 45,2%, õpikuid 43,7%, teaduskirjandust 33,2%, ajakirju 23,2% vastanuid. Fakt, et ligi pooled üliõpilased on teistest raamatukogudest õpikuid laenamas käinud, näitab ilmekalt, et üliõpilaste õpikutega varustatuses on TPI-s veel palju ära teha. Siia tuleks aga lisada, et paljudes õppeainetes on raamatukogus olemas isegi kuni 2 õpikut iga üliõpilase kohta. Milles on siis asi? Peamine seisneb selles, et õppejõud ei soovita üliõpilastele neidsamu õpikuid, mida kateeder raamatukogusse tellis. Probleemi lahendamist on siiski peatselt oodata, sellega tegeleb instituudi metodikanõukogu vastav töögrupp.

Ankeetides sisalduvais kirjallikes ettepanekutes puudutati raamatukogu olmeprobleeme, lahtiolekuaegu, raamatute kaitse vajadust. Oli ebarahuldava küttesüsteemi ja valgustuse kriitikat. Kurdetakse, et tippkoormuse tundidel ei piisa kohetest lugemissaalides. Tehti ettepanekuid pikendada üldlugemissaali lahtiolekut laupäeval kella 23-ni, pühapäeval kella 20–21-ni. Üliõpilastele teeb muret, et raamatuist on lehti välja rebitud.

Mõned raamatukogu kasutamise eeskirjad rikkuvad olme tabanud. Mõeldud õppeaastal karistati üht üliõpilast raamatu varguse, teist raamatu rikkimise eest valju noomitusega.

Kõigile küsimustele kohest vastust pole võimalik leida. Loodame, et instituudi tehnilise eksploatatsiooni osakond suudab hoida raamatukogus normaalset temperatuuri. Lugemiskohtade arvu lähemal aastal suurendada pole võimalik. See tuleb kõne alla, kui instituudi hoonetekompleksi väljaehitamist jätkatakse. Üldlugemissaali lahtiolekut pikendatakse 1980/81. õppeaastal.

Teadusliku Raamatukogu direktor
KONRAD KIKAS,
osakonnajuhataja
VIIVI KUUSPERE

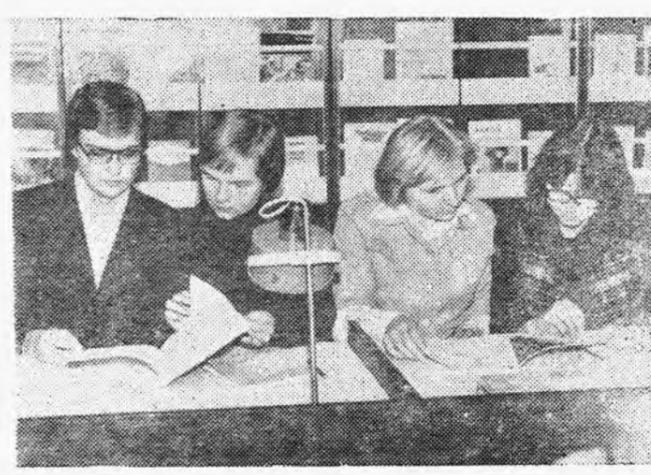
30. novembril toimus TPI Teadusliku Raamatukogu üldkogemissalis võistlus kirjanduse- ja faktiivsahendite tundmises ning kasutamise oskuses. Osavõtjaid oli viiest teaduskonnast, täiesti eemale jäid elektroautomaatika teaduskonna üliõpilased. Elektroenergeetika-teaduskonna au tuii kaitsma rühmast AV-11 Villard Lau, kes üsinda võitles vapralt teiste teaduskondade õpperühmade neljalikmeliste võistkondadega. Kokku osales 10 võistkonda.

Alates II voorust läks otsustavalt juhtima TI-11 võistkond, kes saavutas ülekaaluka võidu. Lõppkokkuvõttes: TI-11 42 punkti, MT-71 33 punkti, KO-11 32,5 punkti.

Suure ringi küsimused lahendas õigesti Maret Pool, LS-11. Edukalt esinenud TI-11 võistkond (INGA ALANGO, RIINA PEDOSK, ÜLLE ROMULUS, PRIIT PARMAKSON) esindas TPI-d vabariiklikul kõrgkoolidevahelisel informilisel 6. det. ENSV TA Teaduslikus Raamatukogus. Asunud II vooru järel Hõdrikohale, ei loovutanud meie võistkond seda võistluse lõpuni. Olgu öeldud, et viievoorulise võistluse I-IV voorus saavutas TI-11 maksimumpunktid ning teenis žüriil üldise imetluse. Üldvõit oli lausa hõlgav: 45 punkti 47-st võimalikust, edestades järgnevat võistkonda 10,5 punktiga. Kolm parimat kõrgkooli reastusid: TPI - 45 punkti, EPA - 34,5 punkti, TRÜ - 32 punkti.

IMBI KAASIK

INFORMIIN

Võidukas TI-11: Priit Parmakson, Ülle Romulus, Inga Alan-go, Riina Pedosk.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

VÕIMLEMINE, KORVPALL JA... VALIME TPI PARIMA SPORTLASE!

«Viimast korda teeme majandusteaduskonna rühmavõimlemise võistlused spordihooone väikeses saalis. Edaspidi planeeme need suurde saali esimesele väljakule.» ütles peakohtunik pärast majandus- ja keemiateaduskondade ühist rühmavõimlemismaratoni. Tundub, et tütarlaste huvi esinemise vastu on tõusnud. See on normaalne ja positiivne. Ka need vähesed pealtvaatajad, kes võistlejate hulka väikesesse saali mahtusid, said kindlasti meeldiva elamuse. Hingestatud sooritasid mitmed rühmad S. Bazanova koostatud vabaharjutuse R. Paulsi muusika saatel. Oli lubatud kasutada ka omavalikulist muusikat, kuid ilmselt jäi lubamine ebareaalseks tehniliste võimaluste piiratuse tõttu. Võistlustest võttis osa majandusteaduskonna 14 õpperühma. Eelmiste aastatega võrreldes on see rekordarv.

Meeldivalt üllatas III kursuse õpperühm TM-57: Galina Frolova, Irina Tšonova, Larissa Viskvarna, Irina Demtšenko, Valentina Fomina ja Ludmilla Dolganova. Tehnilise täitmise hinne oli neil kõrgeim - 9,3, ja ka ühtluse hinne oli tavatult kõrge - 9,5. Teiseks tuli TI-11 ja kolmandaks TP-31. Kuue parema võistkonna hulka, kelle liikmetele anti võimlejamärk, kuulusid veel TR-11, TM-51 ja TR-17.

Lõppes ka majandusteaduskonna korvpalliturniir. Osavõtjate hulgas oli 13 võistkonda 15 õpperühmast. Võistlejad oli sel aastal tavalisest vähem, eriti esimesel korral, vanemad kursused olid esindatud aga peaaegu 100%-liselt.

8 võistkonna vahelisel finaaltorniiril osales 4 diplomandide võistkonda (TE-91, TM-91, TP-71 ja TR-71), TI ja TM-71 ühendatud võistkond ja 3 meeskonda kolmandalt kursusest: TE-51, TP-51 ja TI-51. Enamus mängudest olid heatasemelised ja tasavägised, õpivad ju teaduskonnas noormehed, kes mängivad instituudi esimeses ja teises võistkonnas. Kahjuks käitusid ebasportlikult TP-71 ja TE-91 korvpallurid, kes andsid vastastele mitmeid loobumisvõite ja segasid sellega turniiri normaalset läbiviimist. Täielikult loobus turniirist üks kindlamaid esikohapretendente TM-91 (see rühm võitis 3 aastat järjest teaduskonna sisespartakiaadi, nüüd aga ei vaeunud tudengite seas populaarseima sportmängu turniiristki osa võtma!). Tõsi küll, loobuti peale seda, kui peakohtunik ei lubanud pooliku võistkonnaga mängima hakata. Nii kujunes majandus-

teaduskonna korvpallimeistri selgitamine praktiliselt 5 meeskonna omavaheliseks asjaks. Turniiri lõpuks ei jäänud ükski meeskond kaotuseta ja diplomandide antud loobumisvõidud tegid turniiritabeli keeruliseks. Kuna juhend ei näinud ette nii keerulist olukorda, lõppes korvpalliturniir esikoha jagamisega TI-TM-71 ja TP-51 vahel. Kolmandaks jäeti eelmise aasta meister TR-71.

Paar aastat tagasi õnnestus alla kirjutanud viistada teaduskonna korvpallimeistrivõistluse finaalmängu, mida jälgis tunduvalt üle poolesaja tudengi. Seekord vaatas otsustavaid kohtumisi 2-3 inimest, vaatamata korraldajate eelreklamile.

Milles on asi? Võib-olla unustasid korraldajad kirjutada reklaamkuulutustele meie täppansambli «Vita-miin» nime, nagu seda oskuslikult kasutasid üliõpilaspäeva korvpalliturniiri korraldajad?

TPI tänavusel komsomolikonverentsil räägiti, et puudu on tudengliikluste arendamisest, võistlustest kõrgkoolide vahel, oma teaduskonna teisteks paremaks pidamisest. Vaevalt paar nädalat pärast seda algasid vabariiklik kõrgkoolide teaduskondade esivõistlused korvpallis. Juba pikemat aega ripub majandusteaduskonna majas Kõpilis uus mitmevärviline afišš, kuid määritakse ikkagi tühjale saalile. Milline mulje võib jääda ülikoolilinnu tudengitele, kes meil mängimas käivad? Kuuldavasti peeti sealsed mängud rohkearvulisele publikule.

Korvpallijutu lõpetuseks veel niipalju, et TPI võistkonnad, nii majandus- kui ka ehitusteaduskonna noormehed on esinud nendel võistlustel seni vägagi edukalt. Peale viit vooa ollakse turniiritabeli tipus, kusjuures vanade rivaalide omavahelise kohtumise võitsid tulevased majandusmehed 88:80.

Teistes mängudes on majandusteaduskonna meeskond alistanud dramaatilistel lõpuminutitel TRÜ arstiteaduskonna 75:72 ja EPA metsandusteaduskonna 79:90, kindlalt oldi üle TPedi tudengitest 98:58.

***

Majandus on meie teaduskondadest üks vähesi, kes suudab igal aastal korraldada oma ujumismeistrivõistlused vaatamata suurele ujulate kitsikusele. See kord õnnestus saada 3 rada «Dünamo» siseujulas ja neidki vaid tunniks ajaks. Rõõmustas tudengite rohke osavõtt, osales 15 õpperühma 60 osavõtjaga. Esikohtade pärast käis pinev võitlus, ka tagajärjed olid head. Majanduse kiireim meesujuja oli Evald Karu (TP-51), kes kulutas 50 m läbimiseks 29,0 sek., kiireim naisvõistleja aga Elle Kuusik (TE-31) ajaga 33,6. Õpperühmadest oli kõige massilisemalt esindatud ja sai ka esikoha TE-31, järgnesid TL-11 ja TI-11.

TOIVO PIHK
TI-71

Järjekordne semester hakkab lõppema. Vastavalt TP toimetuse ja TPI Spordiklubi statuudile on vaja selgitada instituudi selle õppeaasta I semestri parim sportlane.

AVALDUSI KONKURSIST OSAVÕTJATE KOHTA võivad esitada kõik üksikisikud või kollektiivid (õpperühm, spordisektsioon, kateeder, labor jt.) TP toimetusse (3-264) KUNI 10. JAANUARINI 1980.

Ümbrikule märkida: «TPI parim sportlane»

Esitada tuleb neld meie kollektiivi liikmed, kel on olnud antud ajavahemikul häid sportlikke saavutusi.

Suvel toimus NSV Lõidu VII rahvaste spartaklaid. Sellest võttis osa 13 TPI üliõpilast, kes saavutasid 45,29 punkti.

Parimaid kohti said:
N. PAKKI LS-57 väravpall V koht,
J. ROENBAUM TP-71 võrkpall VI koht,
R. LINK TL-71 võrkpall VI koht,
A. KIPPER ET-32 korvpall VII koht,
J. OVSJANNIKOV AA-77 pokk VII-VIII koht,
T. VALGEPEA TP-71 kõrgejõus-tik VIII koht.

Suvel tuli mehaanikateaduskonna üliõpilane U. METS Euroopa ja maailma juunioride meistriks jahilaskmises.

NSV Lõidu kergejõustiku karikavõistlustel saavutas AV-91 üliõpilane E. ROHULA kuullitõukes III koha.

Tubliks saavutusil on ka kergejõustiklastel T. LAATSPERAL, V. REVAL, S. TSEURKOL, orienteerujal A. TAMMIKUL ja M. OTSAL, kartautosõitjal R. KALLASEL ja palludel teistel.
ALEKSANDR TSESNOKOV

VABANDAME

Eelmises eestikeelses TP-s 7. deta. on EUE-teemalise artikli («Kas on rohtu, mis avitab?», (autor Rein Kivi) eelviimane lõik jäänud toimetuse süli ebataielikuks. Autoritektis kõlab see tervikuna nii:

Lõpetuseks mõned soovitused EUE-80 organisatoarele asjade seisu ja oma pädevuse parendamiseks. 1. Kutsuda kokku EUE Nõukogu EUE veteranidest, tegevjuhtidest, kõrgkoolide juhtkondade esindajatest, vajaduse korral keskasutuste inimesi, et targemalt seada maleva sht.

2. EUE laia aktiivi kaasamiseks malevaprobleemide arutelluse korraldada tudengite-malevlaste ankeetküsitlus analoogselt M. Baski uurimusele 1976.-1977. aastal malevaprobleemide teemal.

3. Kokku panna EUE ajalugu, uurimused EUE probleemidest läbi aegade «NH» EUE-s alusel, järg «Kivistele suvedele».

4. Taastada EUE Kesksaabi juhtiv roll malevaldeoloogla väljatõstmises ja levitamises, staabimeeste aktiivse tööga, kõlgi vahenditega populariseerida ja tutvustada EUE põhimõtteid.

5. Muuta EUE juhtiva kaadri ettevalmistamise tehnilist külge.
6. Muuta EUE juhtimise struktuuri, et oleks tagatud juhtiva kaadri järjepidevus, loobuda komplekteerimisest senisest plaanisest kõrgkoolide lõikes. Slisse villa andmete säilitamise kord juhtiva kaadri kohta.
Toimetus vabandab autori ees.

TUUSIKUD

- Ametühingukomitee käsutuses on järgmised sanatoorsed tuusikud 1980. a. I kvartalis.
- SEEDERAIGUSTE RAVIKS. Jessentuki Sverdlovi-nim. 17. jaan. - 9. veebr., osamaks 36 rbl. «Petrovdoret» 16 märts - 8. apr., 36 rbl. Pärnu «Rahu» 21. veebr. - 15. märts, 48 rbl. Pärnu «Rahu» 22. veebr. - 16. märts, 48 rbl. Pärnu «Rahu» 25. märts - 17. apr., 54 rbl. Kõiki ülalnimetatud tuusikuid on 1.
- SÜDAME-VEREÜHENDUS HAIGUSTE RAVIKS. Pärnu «Sõprus», 1. korp. 12. jaan. - 4. veebr., 36 rbl. Pärnu «Sõprus», 5. korp. 16. märts - 8. apr., 48 rbl. Kislovodsk (kursovka) 27. märts - 19. apr., 36 rbl. Soči «Golubaja Gorka» 19. jaan. - 11. veebr., 36 rbl. Soči «Lazarevskoje» 2. märts - 25. märts, 31.50. Kõiki mainitud tuusikuid on 1.
- NÄRVIAIGUSTE RAVIKS. Gagra «Grusla» 30. jaan. - 22. veebr., 33 rbl. Haapsalu «Laine» 10. jaan. - 2. veebr., 31.50. Mõlemat tuusikut on 1.
- LIKUMISORGANITE HAIGUSTE RAVIKS. Jevpatoria «Udarnik» 22. märts - 14. apr., 34.50. Kemeril «Latvja» 15. jaan. - 7. veebr., 36 rbl. Pärnu «Estonia» 12. jaan. - 4. veebr., 34.50. Kõiki nimetatud tuusikuid on 1.
- PUHKEKODUD. Soči «Adler» 21. jaan. - 13. veebr., 36 rbl. 2 tuusikut. Tšruiiži pans. Läti NSV-s 14. jaan. - 25. jaan. 13.20. 5 tuusikut Pühajärvele 11. jaan. - 22. jaan., 7.20. 27 tuusikut Pühajärvele 21. jaan. - 1. veebr., 7.20. 3 tuusikut Pühajärvele - 2. veebr. - 13. veebr.
- SÜSÄTUUSIKUD. 2 tuusikut Karpaatidesse 2. jaan. - 17. jaan., 22.90. 1 tuusikut Tšegetti (Elbrus) 4. jaan. - 19. jaan.
- Tuusikud jaotatakse 26. detsembril a/j komitee sotsiaalkindlustuskomisjoni koostöökul vastavalt laekunud avaldustele. Arvestatakse tuusikute taotlejate õigust ja ühiskondliku tegevust. Eelisõigus tuusikute saamiseks on suure Isamaasõja veteranidel.
- Tuusikuid võib kasutada ainult puhkuse ajal.

NAJANATUKE

- EKSAMIL**
Eksamineerija: «Võtke pilet, palun.»
Üliõpilane: «Vabandage, aga mul on kaupilet.»
- PUHVETISABAS**
«Noormees, kas teie olete vilmane?»
«Oh ei, ainult mina ja minu rühm, aga kiluvõlleiba nagunii ei ole.»
- RIIDEHIOIUS**
«Palun võtke mu mantel.»
«Numbrid on otsas.»
«Aga mul on oma number kaasas.»
- DEKANAADIS**
«Kas te võimaldaksite mulle toetust õhiks kuuks?»
«Kuhu teile on toed vaja panna?»
- TREPIKOJAS**
«Kuulge, kas teie ei teagi veel, et meie majas ei suitsetata?»
«Ma ei suitsetagi. Kas te ei näe, et ma pole jõudnud veel tulla otsa panna?»

R. G-f.

Trükkkoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Organ partkoma, rektorata, komiteeta LKSMZ ja profkoma Tallinnsega polittehnikonno instituta «Tallinskiy polittehnik». Tipograafia «Juhiselu», Pikk, 40/42.
Toimetuse aadress: 200026 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, tuba 204, tel. 537-261. Aadress redaktsion: 200026 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI 3 korpus, komnata 204, tel. 537-261.

Hind 2 kop.
Tell. nr. 2258
MB-10060

Vastutav toimetaja
G. Hazak